

לזכרון נצה מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייוזיק שלמה, זצ"ל

השבת של רבי נחמן מברסלב

שבת ויהי

ויהי יעקב בארץ מצרים
שבע עשרה שנה ... (מו, כח)

... ומבאר בדברי רבותינו ז"ל במדרש רבה ובפרט בזוהר הקדוש בפרשה זאת, שאותן שבע עשרה שנה היו עיקר ימי חייו שחי בשמחה ונה, כמו שכתוב שם בזוהר הקדוש. ולכאורה תמוה הדבר שכשהיה יושב בארץ ישראל לא ישב בשלוח, ובארץ מצרים שהיא מקום טמא שאז התחיל גלות מצרים שמררו את חייהם שם דייקא ישב בשלוח.

אך כל זה הוא עניין 'ישון' ושמחה ישגו וכו', שעיקר שלמות השמחה בו יתברך שזה עיקר החיות, הוא כשמתגברין לחטף את היגון ואנחה להפכו לשמחה, שזהו עיקר הברור מהיכלי התמורות, שהוא על ידי שמחה. והעיקר על ידי שמחליפין ומהפכין היגון ואנחה לשמחה.

וכלל הדבר, כי כל עבודת האבות היה לגלות ולהודיע אלקותו בעולם, שרק בשביל זה בא האדם לעולם, וזה כל השמחה והחיות...

וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל, שעיקרם הוא גלות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שעיקר הגלות הוא העצבות, כי מחמת חטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על כן בהכרח להיות בגלות, עד שבכח הצדיקים הגדולים יבררו על ידי זה דייקא מהיכלי התמורות. ועיקר הברור על ידי השמחה, על ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים, שעל ידי זה דייקא היו יכולים להתקיים במצרים, כמו שכתוב: 'כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו'.

כי יוסף הוא בחינת התלהבות השמחה, עד שהכרח גם יעקב אבינו ובניו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו כלם למצרים, ושם דייקא חי יעקב בשמחה ושלוה, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על ידי זה דייקא, על ידי שיורדין הצדיקים לעמקי עמקי היכלי התמורות שהם בחינת מצרים וכל הגליות שנקראים על שם מצרים כמובא, ומבררים הקדשה משם דייקא, והכל על ידי שבכחם הגדול מהפכין היגון ואנחה לשמחה, שזה עיקר בחינת הברור מהיכלי התמורות. כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף

הכל, חס ושלוה, עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המהפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תמלא אִזֶן משמע. אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל והם ממירין ומחליפין לטובה, עד שמהפכין היגון ואנחה לשמחה (לקוטי הלכות - הלכות הודעה ו' - נ"א):

והעלתם את עצמתי מזה ... (י, כח)

וזהו בחינת מה שהזהיר יוסף הצדיק את אחיו (בראשית נ, כח): פקד יפקד אלקים אתכם והעלתם את עצמתי מזה וכו', וכן עשו כמו שכתוב (שמות יג): ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע וכו' לאמר פקד יפקד וכו', ואיתא בזוהר הקדוש שעיקר הגאולה היה על ידי עצמות יוסף שלקחם משה והתקשר אליהם, זהו בחינת עצם הפלגת מעלת קברי הצדיקים שמועיל להאדם מאד לתקון נפשו להוציא אותו מגלותו הכבד, דהיינו גלות הנפש, שהוא עיקר הגלות שהוא בחינת גלות מצרים שכולל כל הגליות, בבחינת: ויקח משה את עצמות יוסף עמו, שעיקר גאולת מצרים היה על ידי עצמות יוסף שלקחם לקברם בארץ ישראל, כי ארונו של יוסף שנשאו בעת יציאת מצרים, זהו בחינת קבר הצדיק שעל ידי זה היה עיקר גאולתם.

כי יוסף הצדיק זכה לתקן הכבוד דקדשה, ועל שם זה נקרא יוסף, על שם תקון הכבוד, כמו שכתוב: אסף אלקים את חרפתי, שהוא אוסף החרפה שהיא הפך הכבוד כי הוא זכה להעלות ולתקן את הכבוד על ידי שעמד בניסיון וכבש יצרו באשת אדוניו ולא רצה לחטא, להמשיך חס ושלוה נפשו הקדושה לתוך כבוד הסטרא אחרא שהיא אשה זונה, נדה שפחה גויה זונה, אל אחר, שעל ידי זה נותנין כח חס ושלוה לכבוד שלהם ועל ידי זה יכולין להתגבר על הכבוד דקדשה להמשיכו אליהם, חס ושלוה.

ויוסף עמד בניסיון וברח מזה, ועל ידי גודל הנסיון שלו זכה שאדרבא העלה את הכבוד מהסטרא אחרא וזכה לכבוד דקדשה במצרים ונעשה מלך שם, ונקרא בכור שורו הדר לו (דברים לג) לשון כבוד והדר, וכמבאר בתורה מגודל כבודו שזכה על ידי זה, כמו שכתוב: וירכב אתו במרכבת המשנה וכו' ויקראו לפניו וכו'. וכמו שכתוב בזוהר הקדוש: יוסף מדילה נטל וכו', היינו מחמת שעמד בניסיון ולא רצה להגביר, חס ושלוה, הכבוד דסטרא אחרא על ידי פגם הברית, על ידי זה זכה שאדרבא העלה את הכבוד מהם, ועל ידי זה זכה לכבוד גדול במצרים דייקא, כי העלה את הכבוד מן הטמאה מערות מצרים אל הקדשה, כי זכה שם לכבוד דקדשה. ועל ידי גודל תקון הכבוד שזכה שם, על ידי זה היה עיקר חיותם וקיומם של ישראל מיום ירידתם למצרים עד שעלו משם. כי תחילת ירידת שבעים נפש בית יעקב למצרים היה על ידי הכבוד של יוסף, כמו שכתוב: והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ומהרתם והורדתם את אבי הנה, 'והגדתם את כל כבודי דייקא, כי דייקא על ידי הכבוד נמשכו וירדו נפשותם לשם וכמבאר לעיל (עיין בפנים). ומחמת שיוסף תיקן והעלה אז את הכבוד ועל ידי זה ירדו לשם ולא ירדו לשם בשלשלאות על ידי התגברות הכבוד והמלכות דסטרא אחרא מתחילה, רק מתחילה ירדו לשם בכבוד על ידי כבוד יוסף וכו', על ידי זה היה להם קיום כל ימי חיותם שם

במצרים בגלות. כי אף על פי שאחר כך התגברו המצריים וכבשו אותם בגלות כבד מחמת שלא נתברר ולא נגמר תקון הכבוד בשלמות שנפגם על ידי חטא אדם הראשון, על כן התגברו המצריים והסטרא אחרא להגדיל כבודם וכבשו ישראל בגלות, אף על פי כן היו יכולים להתקיים על ידי שכבר התחיל יוסף לתקן ולהעלות הכבוד, שעל ידי זה לא היה כח כל כך להסטרא אחרא להתגבר עליהם. וכמובא בספרים, שעיקר קיומם של ישראל במצרים בימי הגלות היה על ידי יוסף שהכניע מקודם הסטרא אחרא שם, ובלא זה לא היו יכולים לעמד כנגד תוקף הַמַּתָּם בימי הגלות, עד שלא היו יכולים לצאת משם. והכל על ידי תקון הכבוד שזכה יוסף לתקן על ידי הנסיון...

וכן על ידי זה זכו לצאת משם כמו שכתוב ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכו'. כי ארונו של יוסף, שהוא בחינת קבר הצדיק, שם עיקר הכבוד, בבחינת כבוד ה' יאספך כו', וזה הכבוד הקדוש הלך לפניו וכל נפשות ישראל נמשכו אחר הכבוד הזה ויצאו משם בחיים ושלוה. כי כשזוכין שבא הכבוד לטובה, אזי יכולין למשך אחר הכבוד ולכלל בו ולשאר בחיים, אדרבא עובד עובד לו נפש וחיות חדש על ידי הכבוד שבא לטובה, כי כשבא הכבוד שהוא בחינת מלכות לטובה, אזי נכללין בו בבחינת התחדשות הנפש והבן (עיין לקוטי מוהרי"ן א', ס"ז).

וזה בחינת יציאת נפשות ישראל ממצרים על ידי עצמות יוסף שהוא בחינת קבר הצדיק בחינת כבוד דקדשה, שעל ידי זה יוצאין הנפשות מגלותם לחיים ולשלוה. וזהו בחינת הענני כבוד שהלכו תמיד לפני מחנה ישראל, כמו שכתוב: לא ימיש עמוד הענן יומם וכו' לפני העם, כי הכבוד דקדשה בחינת הענני כבוד, הלך לפני מחנה ישראל תמיד והם נמשכו והלכו אחרי הכבוד שהוא שורשם ועל ידי זה היה עיקר גאולתם.

וזהו שנשמך עלית עצמות יוסף לענני כבוד בתחילת פרשת בשלח, כמו שכתוב: ויקח משה את עצמות יוסף וכו' ויסעו מסכת וכו' וה' הלך לפניו יומם בעמוד ענן וכו', כי גם פסוק ויסעו מסכת מרמו על ענני כבוד שהם בחינת סכות כידוע, ובשביל זה נסיעה ראשונה שיצאו ישראל ממצרים היה מרעמסס לסכות כי שמא גרים להורות שנמשכו תכף ביציאתם אחרי בחינת סכות שהוא בחינת מצוות סכה שהוא ענני כבוד, שעל ידי זה היה עיקר יציאתם (לקוטי הלכות - הלכות חובל בחברו ג' - י"ג):

... אלוהים ספרי פי'ו...
שנה אלוהים ואלוהים את היום ...

עצות ותפילות

(לקוטי עצות – גנינה, אותיות י-א)

הנגונים של לילה ועצבות שמזמרים הרשעים, על-פי-רב הם מזיקים להעולם מאד, כי דרך העולם למשך אחריהם על ידי זה. וכשהצדיקים מזמרים אותם בשבת, הם מעלין ומתקנין אותם.

ניגון וכלי-שיר יש להם כח גדול להמשיך את האדם להשם יתברך. על-כן טוב לאדם להרגיל את עצמו להחיות את עצמו בכל פעם על-ידי איזה ניגון, לשמוח את נפשו ולדבק את עצמו להשם יתברך על-ידי-זה, בפרט בשבת ויום-טוב וחתנה של מצוה.

... רבונו של עולם. שומר עמו ישראל לעד, שמרנו והצילנו שלא נהיה נמשכים כלל אחרי נגונים של לילה ועצבות שמזמרים הרשעים ברב העתים, שדרך העולם להמשיך אחריהן מאד. רחם עלינו ושמרנו והצילנו מהם, כי אתה יודע כמה וכמה קלקולים ופגמים הם גורמים על-ידי אלו הנגונים שלהם, וכמה הם מזיקים לישראל הכשרים רחמנא ליצלן, רחם עלינו בכח וזכות הצדיקים האמתיים, והיה בעזרו ושמרנו בכל-עת שזנחה להנצל מהם.

זכנו לשמוח נפשנו תמיד בקדשה ובטהרה בנגונים וזמירות של שמחה הממשיכים את הלב אליך ולעבודתך ולתורתך ולצדיקיך באמת, ועזרו בכח הצדיקים האמתיים, שזנחה להעלות כל אלו

הנגונים של הרשעים על-ידי קדשת שבת, שתתן לנו כח להעלותם ולהפכם לשמחה כשזמרים אותם בשבת קדש, וזכות השבת-קדש יגן עלינו, שלא יהיה להם שום כח להמשיך עצבות ויגון ואנחה, חס ושלום, רק אדרבא נזכה לברכה ולהעלותם ולהפכם מיגון ואנחה לששון ולשמחה.

ונתקרב אליך והיה נמשכים אחריך, ונשיש כגבור לרוץ ארח לילך בדרכיך ולעסק בתורתך ולקיים מצוותיך, ולהתדבק ולהתקשר אליך ולצדיקיך האמתיים באמת ובאמונה בקשר אמיץ וחזק, לעולמי עד ולנצח נצחים (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה קלח):

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב פ')

ב"ה, אור ליום ט"ו אייר תשכ"ד.

לכבוד חמדת לבי, המשתוקק ומתגעגע אחר הבעטלר הנורא בעל כתפיים רחבים הנושא אותנו מכל המקומות שנפלנו בהם לבחינת למעלה מן המקום. אשריך שזכית לזה בנסים ורחמים גדולים. ברכה וחיים ושלוש.

דע אחי, כי הצדיק האמת הגדול במעלה עצומה וגבוהה מאד מאד בתכלית המעלה שאין מעלה אחריו, יכול להוריד את עצמו מאד מאד ולהגביה אפילו את הרחוקים בתכלית הריחוק המונחים בשפל המדרגה התחתונה ביותר עד שירדו לבחינת מיתה ממש, וזהו עיקר שלמות מעלתו הגבוהה, כי אי אפשר לעלות למעלה למעלה כי אם כשיכולים לירד למטה למטה, להעלות ולקבץ גם כל הנדחים והרחוקים ביותר, ולקשר גם אותם לה יתברך בשלמות.

עכשו בדורותינו אלה שהגיעו ישראל לתכלית הירידה וההסתרה עד שירדו למקומות רחוקים כאלה שלא ירדו ישראל לתוכם מעולם, כל זה נמשך מקליפת עמלק שהוא המלך זקן וכסיל אבי אבות הטמאה של אפיקורסות וכפירות ואמונות כזביות של אלופי השקר הרודפים אחר כבוד והתנשאות, ולוחמים בחצפא ועזות מצח להרחיק ולהפריד נפשות ישראל מהצדיק האמת שהוא עיקר מקור ושורש חיותם וישועתם לדורי דורות לנצח, שזהו עוון פלילי מאד יותר מכל עברות החמורות שבתורה. כי רק על-ידי זה הם גרמו כל האפיקורסות והכפירות, וכל הצרות והקרבנות שבא על ישראל בגשמיות ורוחניות, והם מעכבים את הגאולה האחרונה השלמה שתלויה אך ורק בהתקרבות ישראל אל הצדיק האמת שמכניס בנו אמונה קדושה ונפלאה כזאת שעל-ידיה זוכין להשגת אלקות גם כל הרחוקים והנדחים לגמרי. כי כל עיקר הגאולה השלמה תלויה אך ורק בזה, שיתגלה ויזרח אור הצדיק האמת בכל הארץ, ולהרים את דגל הצדיק בכל העולמות עד שיתקרבו ויתקשרו אל הצדיק כל נפשות ישראל, כי בהתקרבות אמתו אל הצדיק האמת מאירים כל האורות הנפלאות אשר עתידים להאיר בעולם על-ידי משיח צדקנו במהרה בימינו.

אוהבך ועבדך הנאמן המשרתך במסירות נפש ממש, מתפלל תמיד בעד שלומך וישועת נפשך בזה ובבא.

המעתיק ישראל דב אודסר

סיפור

(ספר ימי מוהרנית' – סימן נו)

... ביום ששי בבוקר, אמר לנו [רבינו הקדוש] שנמצא בשבילו איזה כסא טובה לפי חלשתו שיוכל לסמוך עליו היטב; והשם יתברך עזרו ומצאנו כסא שהוטבה בעיניו, ותכף הבאנו לו הכסא וישב עליה בבוקר ביום ששי הנ"ל ראינו נפלאות שבעצם חלישותו אז בלי שיעור, ישב על הכסא מעת לעת וחצי רצופים דהיינו מיום ששי בבוקר עד מוצאי שבת שהוא יום ראשון דסקות כי לא נכנס לסקה כלל, כי היה אז מסכן מאד. ובעת שישב על הכסא הניחו לו טלית ותפלין ביום ששי הנ"ל בבוקר, ובהיותו מעטף בטלית ותפלין התחיל לגווע ונתן הקאות וצוה עלי לאחזו בראשו וכמעט שנגוע אז, אך בחסדי השם חזר בו חיותו והתפלל בטלית ותפלין, וישב אחר כך על הכסא מעת-לעת וחצי רצופים עד מוצאי שבת כנ"ל.

וכל אותו היום ששי ערב שבת וסקות, עמדנו לפניו והוא היה חלוש מאד והחיות הולך ונפסק, עניתי ואמרתי לו בכניעות ראש ולב נשבר: רבי, תושיעו לכם בעצמכם! השיב: אין לי חשק לזה. עניתי ואמרתי: יהיה לכם רחמנות על זרעכם ועל אנשיכם. והטה בידו ואמר אט אט, כאומר: אני רחוק מזה עתה הרבה, ואיני שומע זאת כלל עתה. ועוד דברנו עמו דבורים הרבה באותו היום וכל אותו היום ולילה שלאחריו הוא ליל שבת ויום ראשון דסקות ישב על הכסא, ולפעמים הטה עצמו על השלחן שאצל הכסא והניח ראשו על ידו ושכב מעט, אפשר היה ישן איזה שנת עראי כל שהוא, ואנחנו עמדנו לפניו בכל עת והיינו מחליפים משמרתנו, לפעמים עמדו אלו האנשים ואלו היו ישנים ואחר כך להפך, כי לא זנו ממנו מן ליל ששי הנ"ל.

בבוקר ביום שבת ראשון דסקות חלבישו אותו בטלית והוא עודנו יושב על כסאו והתפלל שם כל התפלה בשלמות וישב בבגדי שבת כראוי, ואחר גמר התפלה נכנסו הרבה אנשי העיר אצלו לקבל פניו ברגל, והסביר להם פנים ולא דבר רק מעט דמעט המכרח ביותר, כי בכל אותן הימים היה נזהר מלדבר, וגם הדוקטור הזהירו מאד שלא לדבר מחמת שחיותו היה בצמצום גדול...

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... יכולים ללמוד ולא להיות יודע, אם בשביל גאוה, "אני ברסלב", אני בקי ב"ליקוטי מוהר"ן"... העיקר ללמוד כדי שנדע ללחום תכסיסי מלחמה, איך ללחום ולנצח, להכניע את הרע, השם יתברך ירחם עלינו, ואנחנו צריכים רחמים גדולים...

מעשה, שילדה תינוקת בת שנה וחצי, נפל עליה קומקום מים שהוא היה רותח על האש, ונפל עליה על הפנים שלה, לקחו אותה לבית חולים 'בלינסון', והרופאים ראו אותה, והיה להם צער גדול... היא בסכנה גדולה, ואפילו אם היא תצא מהסכנה, איזה פנים... וההורים שלה ראו את הצרה, לא ידעו כלום, היה להם איזה קרובת משפחה שהיה לה הקמיע [שכתוב עליה השם הקדוש יְיָ נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן] על לקף, היא הלכה לבקר אותה, והיא נתנה את הקמיע על החולה, על התינוקת, ועבר יומיים ונתרפא, והלכה הכוונה, כאילו היא נולדה עכשיו מחדש, יש לה אבא ואימא כולם יודעים המשפחה והרופאים גם כן, הרופא שטיפל בה, הוא השתגע, הוא אמר להם: "ימה עשיתם? מה קרה?!", סיפרו לו, זה הקמיע, הוא לקח את הקמיע, ועד היום הוא לא רוצה להחזיר הקמיע...

על ידי התורה, נתקבלין כל התפילות וכל הבקשות שאנו מבקשים ומתפללים העלון מוקדש לישועה שלימה של יוסף חי בן קלרה והמתקת הדינים מעל כל משפחתו לע"נ המנוחא בפרוין מנשה בן יונתן וחתן ("א תשרי")